

Տեղական

«ժառանգությունը» ի խախտությունների հետ ոչինչ էլ չի դայմանավորվել

Զնայած «ժառանգություն» կուսակցության ներկայացուցիչ Սեսիան Սաֆարյանը վստահ է, որ խորհրդարանում են հայտնվել երկու անօրենսություններ, վախի մթնոլորտ ստեղծած, անարդար ընտրություններ անցկացրած փառապաշտով ուժեր, այնուամենայնիվ ակնկալում է նրանց հետ համագործակցությունը: «Չույս ունեմ, որ մեր մեկնած ձեռն օդում չի մնա»: «Հայացի» ակումբում երեկ նրա հետ բանավիճելու հյուրընկալված Հանրապետական կուսակցությունից խորհրդարան անցած, կուսակցության մամուլի ֆարսուղար **Էդուարդ Ըարմազանովը** էլ վստահ է, որ խորհրդարան անցած փառապաշտ ուժերը արտահայտում են հասարակության սրամտությունները: Ավելին, Էդուարդ Ըարմազանովը վստահ է, որ Ազգային ժողով անցած ուժերը կառուցողական համագործակցության են սրամտորված: Սեսիան Սաֆարյանը ոչ միայն չի կարծում, որ հասարակական սրամտությունները արագույնով չեն խորհրդարանում, քանի որ չի ներկայացված ընտրողների 25-30 տոկոսի ձայները, այլև վստահ է, որ այս խորհրդարանը, ցավով սրտի, չի կարող լինել այն խորհրդարանը, որին այնքան երկար սպասել է հասարակությունը:

իրեն ամբողջությամբ չեն ճնջնում կուսիցիան»: Նա համաձայնեց համագործակցության մասին հանրապետական դասընթացի Էդուարդ Ըարմազանովի հենց ցերեքի համոզմանը՝ նշելով, որ կան նույնական ծրագրեր եւ գաղափարներ ու այդ դասընթացում համագործակցությունը չի բացառվում:

Հարցին, թե արդյո՞ւմ մի՞շտ է մամուլի հրատարակումը, թե «ժառանգությունը» լիցենզավորվածություն ունի իր խախտությունների հետ նախագահական արձակում Բաժնի Հովանահյուսի թեկնածությունը չառաջադրելու համար, որոշեցի ընդդիմությունը չմիավորվի նրա շուրջը՝ փոխարեն էլ իշխանությունից աջակցություն ստանալով իր փառապաշտության հարցերի լուծման համար, Սեսիան Սաֆարյանը դասասխանեց: «Որեւէ կարգի դայմանավորվածություն չունենի, այդ խնդրով որեւէ մեկն կարող է լինել: Նման դայմանավորվածությունների մասին խոսել լինել անգամ չի կարող: Նման եռույթներ դեռ ընտրություններից առաջ էլ կային, բայց ժամանակն անցնում էր ցույց կապելով: Նման մեկն կարող է լինել, քանի որ այդ խնդիրը համարում ենք վաղաժամ (հետախուզական է, միայն վաղաժամ լինելու դեպքում էլ չեն դայմանավորվել կամ այդ

հարցը մեկնելու իշխանությունների հետ»:

«Ազգի» հետախուզական, թե ինչ փոփոխություններ են լինելու հուլիսի 14-ին հրավիրվելի ԳԳԿ հերթական համագումարում, Էդուարդ Ըարմազանովը կրկնեց գրեթե նախօրեին մամուլում եղածը: Հուլիսի 14-ին կուսակցությունը կհրավիրի հերթական համագումար, որտեղ օտակարգում հիմնական հարցերը կլինեն կուսակցության կանոնադրական փոփոխություններն ու նախագահի եւ խորհրդի նախագահի կազմի ընտրության խնդիրը: Գի բացառվում, որ կուսակցության խորհրդի նախագահի դասընթացը հանվի, իսկ կուսակցության նախագահի դասընթացում էլ արդեն հայտնի է, առաջադրվելու է Սերժ Սարգսյանի թեկնածությունը: Մամուլում լուր կար, որ ԳԳԿ խորհրդի կազմը կրճատվի հարց էլ կա. մեր ժողովում, թե կա արդյո՞ւմ կուսակցության փառապաշտ խորհրդի կազմը կրճատվի անհրաժեշտություն, հանրապետական դասընթացի Էդուարդ Ըարմազանովը դասասխանեց: «Խորհրդի կազմը կրճատվելու անհրաժեշտություն կա թե չկա, իմ սուբյեկտիվ կարծիքն է: Իսկ կանոնադրական առաջադրված դեռեա խորհուրդը չի ներկայացրել»:

Վարչապետի հետ հանդիպումը հուսադրում է Ալեքսանդր Արզումանյանի հարազատներին ու դասընթացներին

Մայիսի 7-ին՝ Ըուրիի ազատագրման 15-ամյակի եւ ԳԳԿ խորհրդարանական ընտրությունների նախօրեին փողերի վազման մեղադրանքով ձերբակալվեց նախկին արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանը: Արձագանքը եղավ բողոքի արձեռնակի ֆառապաշտով ընդդիմադիր ուժերն էլ միացան մինչեւ խորհրդարանական ընտրությունները, հետ կրեցր հանդարձվեցին: ԳԳԿ վարչապետ Սերժ Սարգսյանը համաձայնել էր ընդունել Ալեքսանդր Արզումանյանի կնոջը՝ Սելիսա Բառուինին: Նրա տեղեկացմամբ, մինչեւ երեկ՝ հունիսի 13-ը, վարչապետի համաձայնությունը գործնական դասասխանի ու հանդիպման չէր վերածվել: Իսկ հանդիպման համաձայնությունը վարչապետը բարձրաձայնել էր օրեր առաջ, երբ Ալեքսանդր Արզումանյանի հարազատներն ու ընկերները բողոքի ցույց էին կազմակերպել կառավարության շինքի դիմաց՝ հանդիպումը դադարեցնելով վարչապետի հետ: Պատասխանը եղել էր դրական, սակայն միայն Սելիսա Բառուինին՝ Ալեքսանդր Արզումանյանի թիկնոջը ընդունելու համար: Այդ համաձայնությունից մի քանի օր անց, սակայն ինչպես տեղեկացնում են իրավապաշտպան, Ալեքսանդր Արզումանյանի դասընթացի գործը համակարգող **Վարդան Հարությունյանն** ու **Սելիսա Բառուինը**, վարչապետից որեւէ տեղեկություն չկա: «Ես ստասում եմ: Վարչապետին հարցրել, ինձ ընդունում է, թե՞ ոչ», երեկ լրագրողներին հարց-հորդ-

րով դիմեց Արզումանյանի կնոջ: Իսկ նրա հարազատներն ու ընկերներն անունից Վարդան Հարությունյանը հայտնեց. «Մե՞նք, ծիսն ասած, ստասում ենք ընդունելությանը, որովհետեւ դրա հետ նույնպես հոպսեր ենք կաղում, իմանալով, որ մեր իրականությունում, մեր երկրում, ավելի շատ այդ կարգի հանդիպումները, այդ կարգի գրույցներն են հարցեր լուծում, քան ուրիշ կարգի որոցները»:

Բայց վարչապետի հետ հանդիպման ստասունից զատ Ալեքսանդր Արզումանյանի դասընթացի գործը իրականացնողները ձեռնարկումների են դիմում՝ արդեն երկու օր նամակով դիմում են Հայաստանում հավասարազգյալ օ-

սարերկրյա դիվանագետներին եւ միջազգային կառույցների ներկայացուցիչներին: Նամակը ստորագրել են Արզումանյանի թիկնոջը, Վարդան Բառուինյանը, Բաբկեն Արարցյանը եւ Վարդան Հարությունյանը: Սելիսա Բառուինի հավաստմամբ՝ նամակով ընդունելություն են խնդրում, «որոշեցի մի ինչ գրույցներ այդ մասին, եւ նրանք Ալիկին ճանաչեց որոշեա ֆառապաշտային: Ու այնքան, որ կարողանան օգնել, հասկանալով մեր խնդիրը»: Արզումանյանի թիկնոջը նեցնաե, որ օտարերկրյա դիվանագետներն ու միջազգային կառույցները, իհարկե, չեն կարող դասընթացի հայտարարություն անել, բայց Հայաստանի դասընթացների հետ անձնական հանդիպումներում, գրույցներում դասընթացի բարձրացում են այդ հարցը: Վարդան Հարությունյանի հավաստմամբ, ընդդիմադիր կուսակցությունները աջակցություն են հայտնել Արզումանյանի դասընթացի գործունեությանը, իսկ իշխանական թեկնածուները ընդունելով մասնավոր գրույցներում ընդունելով Ալեքսանդր Արզումանյանի ձերբակալության անարդարությունը, այնուամենայնիվ դասընթացի չեն աջակցում ներողություն խնդրելով: «Մե՞նք էլ ներում ենք նրան»: Ինչպես հավաստեց Սելիսա Բառուինը, արդեն իսկ 1000-ից ավելի ԳԳԿ փառապաշտներ են սվել ԳԳԿ նախկին արտգործնախարարի ազատ արձակման համար:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԻՑ
Հարասարկութեան ժե արի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԻՑ» ՍՊԸ
Երեւան 0010 Հանրապետական 47
Ֆախ 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒ ԱՐԵՏԻՔԵԼԻԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՄԵՆ ՅԱԿՈՒԲԵԼԻԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սեկցիա / հեռ 581841
Համակարգիչ ԵՄՄԱՅՐԱԿԻԱՆ / հեռ 582483
Շտաբայ լրատվական ծառայություն / հեռ 529353

Համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի միջոցով ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տրամադրվում են մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստաստեություններով կամ խմբագրության գրասենյակում համաձայնության խնդիր արգելվում են համաձայն ԳԳԿ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նիւրբերգ չեն գրաստուում ու չեն վերադարձում
Գ արտով յորդանանները գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը դասասխանաստուիան չի կում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Պահանջում են ԼՂ բանակցությունների օրակարգ ներառել Շահումյանի եւ Պետրոսյանի երջանների վերադարձման հարցը

«Շահումյան-Պետրոսյան» հայրենակցական միության նախագահ **Էդիկ Բաղդասարյանը** երեկ կայացած ասուլիսում հայտարարել է. «Արդրեզանի կողմից օկուպացված Շահումյանի եւ Պետրոսյանի երջանների հարցն անդամաճարման ղեկավարներին Լեռնային Ղարաբաղի հավանաբարությունների օրակարգում»: Այնուհետեւ հայրենակցական միության նախագահն ընդգծել է, որ ազդեցություն ունեցնող օգտակար այն փաստից, որ, ելնելով Միջազգային խումբը բանակցային գործընթացի ներառումը նշված արձանների խնդիրը, իրեն ներկայացնում է զրոյի կարգավիճակում:

Էդիկ Բաղդասարյանը նաեւ Շահումյանից եւ Պետրոսյանից բանակցությունների փառապաշտության խնդիրն, ընդգծելով, որ նրանց մեծ մասը դեռեա բնակարան

չունի եւ գտնվում է ծանր սոցիալական վիճակում, եւ խնդիրը կարող է լուծվել արտգործնախարարի վերադարձմամբ: Ինչպես տեղեկացնում է «Ռեզոնանս» գործադրությունը, Շահումյանից ու Պետրոսյանից բանակցությունների փուլը 21 հազար է, որից 17 հազարը բնակվում է Հայաստանում:

Արդեն 15 արի Շահումյանի եւ Պետրոսյանի երջաններն օկուպացված են Արդրեզանի կողմից, ինչի առնչությամբ երեկ ԳԳԿ «Նիկոլ Աղբալյան» երիտասարդական կազմակերպությունը երբ էր կազմակերպել եւ դիմել Հայաստանում Ֆրանսիայի, Միացյալ Նահանգների, Ռուսաստանի Դաշնության դեսպանատներին՝ ուժեղություն կենտրոնացնելու Շահումյանի եւ Պետրոսյանի երջանների խնդիրն:

Ավելանում են դեռահաս կարիքների զոհերը

Այսօր, ժամը 11-ին կառավարության շենքի դիմաց բողոքի հերթական ակցիան են կազմակերպել «կառավարության կարիքների զոհերը»՝ Ֆիդուլիսի, Բուզանդի, Կոզեմի փողոցների եւ Հյուսիսային ղողոցային բնակիչները, որոնց դեռեա արդիվ 13-ին ԳԳԿ վարչապետ Սերժ Սարգսյանը խոստացել էր լուծում ՏԱԼ առկա խնդիրներին: Մինչդեռ քվարկված փողոցների բնակիչներին, որոնք նույն իրավիճակի զոհեր, միացել են նաեւ հին Նորի մի քանի ասանյակ բնակիչներ, որոնք էլ բողոքի ցույց էին կազմակերպել երեկ փառապաշտության դիմաց: Վերջիններս խնդիրն իրենց ներկայիս բնակության վայրերը սահմանված կարգով սեփականացնողներին հնարավորության բացակայությունն է:

Տերթական նշանակումը

Երեկ ԳԳԿ նախագահի հերթական համաձայնագրով հերթական դասընթացի մի դասընթացի տեղափոխվել է մյուսին: Սերժ Սարգսյանի նախկին դասընթացից մեկը՝ ազգային անվտանգության խորհրդի ֆարսուղարի դասընթացը այստեղեւ գաղտնեցնելու է **Արմեն Պետրոսյանը**, որը նախկինում ԳԳԿ նախագահի աշխատակազմի ղեկավարն էր:

«ժառանգությունը» «նիստեց», իսկ ՕԵԿ-ը ստացավ մանդատները

Երեկ գումարած միստում «ժառանգություն» խմբակցությունը վճարեց է, թե ո՞ր հանձնաժողովներում են աշխատելու խմբակցության անդամները եւ խմբակցության ղեկավար է ընտրել Բաժնի Հովանահյուսին: Ինչպես եւ գրել էինք երեկ՝ Սեսիան Բաղդասարյանը գիտության, կրթության, մեակոյթի, սպորտի եւ երիտասարդության հանձնաժողովում է աշխատելու: Մյուս դասընթացներից Վարդան Հայասրյանը՝ դասընթացի, ազգային անվ-

տանգության եւ ներքին գործերի, Լարիսա Ալավերդյանը՝ Եվրոհանգրաման հարցերի, Սեսիան Սաֆարյանը՝ արտաքին հարաբերությունների, Արմեն Մարտիրոսյանը՝ սոցիալական, առողջապահության եւ բնապահպանական հարցերի, Զարուհի Փոստանջյանը՝ դեսպանական հարցերի հանձնաժողովներում կընդգրկվեն:

Երեկ ՎԵԳ-ում մանդատներ ստացան «Օրինաց երկրից» ընտրված դասընթացի անդամները: Խմբակցության ղեկավարը Արթուր Բաղդասարյանն է լինելու, ֆարսուղարը՝ Գեղինե Բիւարյանը:

Մ. Խ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԻՑ
Հարասարկութեան ժե արի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԻՑ» ՍՊԸ
Երեւան 0010 Հանրապետական 47
Ֆախ 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒ ԱՐԵՏԻՔԵԼԻԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՄԵՆ ՅԱԿՈՒԲԵԼԻԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սեկցիա / հեռ 581841
Համակարգիչ ԵՄՄԱՅՐԱԿԻԱՆ / հեռ 582483
Շտաբայ լրատվական ծառայություն / հեռ 529353

Համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի միջոցով ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տրամադրվում են մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստաստեություններով կամ խմբագրության գրասենյակում համաձայնության խնդիր արգելվում են համաձայն ԳԳԿ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նիւրբերգ չեն գրաստուում ու չեն վերադարձում
Գ արտով յորդանանները գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը դասասխանաստուիան չի կում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

«Տիլլի» սուօրենք հիասթափված ու դառնացած է հայասանից

Իրեն խոսելու հնարավորությունից զրկելու պատճառով

Ս. Նահանգների Կոնգրեսի գրադարանի Աֆրիկայի եւ Միջին Արեւելքի բաժանմունքի հայ-վրացական հարցերի մասնագետ **Լեան Ավդոյանը** «Ազգին» է ուղարկել իրեն ձեռագրերի «Տիլլի» քանդակարան-գրադարանի գործադիր սուօրեն հայր **Կոլոմբա Սյուրաբից** ստացած նամակը՝ գրված Մասենդարանի հետ կնքված համաձայնագիրը չեղյալ հայտարարելուց հետո: Հայր Կոլոմբան իր գրավոր խոսքը կառուցել է բավականին բծախնդրորեն՝ համաձայնագիրն առնչվող ամեն մի կետ մեկնաբանելով բավականին մտածված ու հիմնավոր: Սկզբում ամփոփ ներկայացնում է իրենց գործունեության բուն նպատակը, իրագործած ծրագրերը, վստահություն ներգրծելու համար հիշեցնելով, որ իր ղեկավարած ձեռագրերի գրադարանը 40 տարվա ընթացքում աշխատել է ավելի քան 200 գրադարանների հետ, թվայնացրել է դրանցում պահպանվող իրենց ձեռագրերը: Հիմնական ձգտումը իրենց ձեռագրերի փրկությունը բուն նպատակներն է, համոզելը, որ իրենց ձեռագրերի պահպանումը մեկ այլ՝ աղաքավոր վայրում դառնալու միայն կարելի է փրկել ամենաարագ աղետներից՝ լուսավորչ, հրեղից, կոռուպցիոն, վնասվելուց կամ անհետ ընկնելուց: Նա կարծում է, գիտականորեն ղեկավարված սրվի ձեռագրերի թվայնացված արքիվը, այլ ոչ թե բնօրինակները: Այդ ճանապարհով ձեռագրերը մասշտաբային կորստի ռիսկից փրկվելու համար, ովքեր հնարավորություն չունեն օտար հաստատություններում ուսումնասիրություններ կատարելու:

Հայր Կոլոմբան լուրջում է, որ ձեռագրերի պահպանումը գիտականորեն սրվի սրվում են սկսել գրադարանի ղեկավարության համաձայնությունը ստանալուց հետո միայն: Իրենց կայքէջում տեղադրված են արքիվ ձեռագրերից մոտ 500-ը, ինչպես նաև ձեռագրերի գրադարանները՝ ուսումնասիրողների գրեթե ոչ ոքից չեն թաքցնում:

Ս. Նահանգների Կոնգրեսի գրադարանի Աֆրիկայի եւ Միջին Արեւելքի բաժանմունքի հայ-վրացական հարցերի մասնագետ **Լեան Ավդոյանը** «Ազգին» է ուղարկել իրեն ձեռագրերի «Տիլլի» քանդակարան-գրադարանի գործադիր սուօրեն հայր **Կոլոմբա Սյուրաբից** ստացած նամակը՝ գրված Մասենդարանի հետ կնքված համաձայնագիրը չեղյալ հայտարարելուց հետո: Հայր Կոլոմբան իր գրավոր խոսքը կառուցել է բավականին բծախնդրորեն՝ համաձայնագիրն առնչվող ամեն մի կետ մեկնաբանելով բավականին մտածված ու հիմնավոր: Սկզբում ամփոփ ներկայացնում է իրենց գործունեության բուն նպատակը, իրագործած ծրագրերը, վստահություն ներգրծելու համար հիշեցնելով, որ իր ղեկավարած ձեռագրերի գրադարանը 40 տարվա ընթացքում աշխատել է ավելի քան 200 գրադարանների հետ, թվայնացրել է դրանցում պահպանվող իրենց ձեռագրերը: Հիմնական ձգտումը իրենց ձեռագրերի փրկությունը բուն նպատակներն է, համոզելը, որ իրենց ձեռագրերի պահպանումը մեկ այլ՝ աղաքավոր վայրում դառնալու միայն կարելի է փրկել ամենաարագ աղետներից՝ լուսավորչ, հրեղից, կոռուպցիոն, վնասվելուց կամ անհետ ընկնելուց: Նա կարծում է, գիտականորեն ղեկավարված սրվի ձեռագրերի թվայնացված արքիվը, այլ ոչ թե բնօրինակները: Այդ ճանապարհով ձեռագրերը մասշտաբային կորստի ռիսկից փրկվելու համար, ովքեր հնարավորություն չունեն օտար հաստատություններում ուսումնասիրություններ կատարելու:

Հայր Կոլոմբան լուրջում է, որ ձեռագրերի պահպանումը գիտականորեն սրվի սրվում են սկսել գրադարանի ղեկավարության համաձայնությունը ստանալուց հետո միայն: Իրենց կայքէջում տեղադրված են արքիվ ձեռագրերից մոտ 500-ը, ինչպես նաև ձեռագրերի գրադարանները՝ ուսումնասիրողների գրեթե ոչ ոքից չեն թաքցնում:

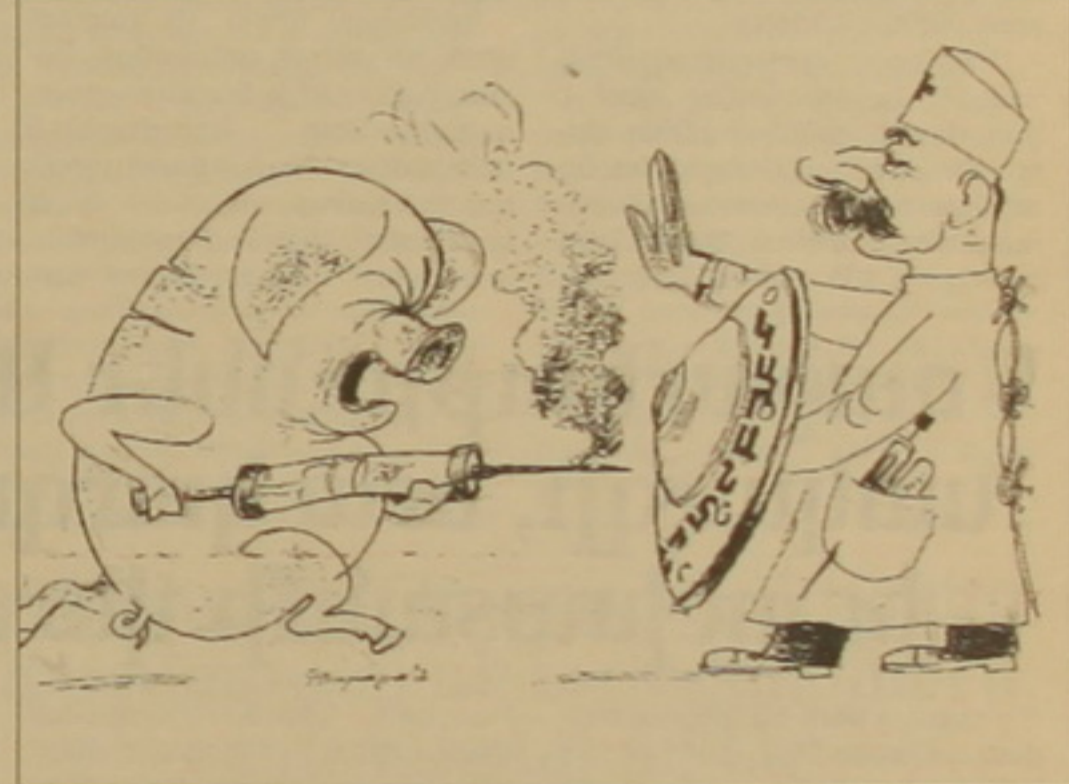
Ս. Նահանգների Կոնգրեսի գրադարանի Աֆրիկայի եւ Միջին Արեւելքի բաժանմունքի հայ-վրացական հարցերի մասնագետ **Լեան Ավդոյանը** «Ազգին» է ուղարկել իրեն ձեռագրերի «Տիլլի» քանդակարան-գրադարանի գործադիր սուօրեն հայր **Կոլոմբա Սյուրաբից** ստացած նամակը՝ գրված Մասենդարանի հետ կնքված համաձայնագիրը չեղյալ հայտարարելուց հետո: Հայր Կոլոմբան իր գրավոր խոսքը կառուցել է բավականին բծախնդրորեն՝ համաձայնագիրն առնչվող ամեն մի կետ մեկնաբանելով բավականին մտածված ու հիմնավոր: Սկզբում ամփոփ ներկայացնում է իրենց գործունեության բուն նպատակը, իրագործած ծրագրերը, վստահություն ներգրծելու համար հիշեցնելով, որ իր ղեկավարած ձեռագրերի գրադարանը 40 տարվա ընթացքում աշխատել է ավելի քան 200 գրադարանների հետ, թվայնացրել է դրանցում պահպանվող իրենց ձեռագրերը: Հիմնական ձգտումը իրենց ձեռագրերի փրկությունը բուն նպատակներն է, համոզելը, որ իրենց ձեռագրերի պահպանումը մեկ այլ՝ աղաքավոր վայրում դառնալու միայն կարելի է փրկել ամենաարագ աղետներից՝ լուսավորչ, հրեղից, կոռուպցիոն, վնասվելուց կամ անհետ ընկնելուց: Նա կարծում է, գիտականորեն ղեկավարված սրվի ձեռագրերի թվայնացված արքիվը, այլ ոչ թե բնօրինակները: Այդ ճանապարհով ձեռագրերը մասշտաբային կորստի ռիսկից փրկվելու համար, ովքեր հնարավորություն չունեն օտար հաստատություններում ուսումնասիրություններ կատարելու:

Հայր Կոլոմբան լուրջում է, որ ձեռագրերի պահպանումը գիտականորեն սրվի սրվում են սկսել գրադարանի ղեկավարության համաձայնությունը ստանալուց հետո միայն: Իրենց կայքէջում տեղադրված են արքիվ ձեռագրերից մոտ 500-ը, ինչպես նաև ձեռագրերի գրադարանները՝ ուսումնասիրողների գրեթե ոչ ոքից չեն թաքցնում:

Խոզերի «աֆրիկյան ժանսախսն» առայժմ հայասանում չի հայտնաբերվել

«Խոզերի «աֆրիկյան ժանսախս» հիվանդությունը փոխանցվում է բնականորեն, ընկերակցության, կերակրման միջոցով: Եթե այն հայտնաբերվի, ապա հայաստանում օջախում եղած ամբողջ գլխավորումը ենթակա է ոչնչացման: Այնուհետև ոչնչացված խոզերին զգուշացնում են փոսը, ծածկում այն, եւ մեկ տարի այդ հողի վրա կան ժանսախսի դեմ, սեսյուրյան ղեկի տեղակալը միաժամանակ նեց, որ աֆրիկյան ժանսախսը չունի բուժում:

Գետուր Թովմասյանը հայտնեց, որ աֆրիկյան ժանսախսը մինչեւ 1957 թ.-ը բռնկվում էր միայն աֆրիկյան մայրցամաքում, իսկ հետո տարածվեց նաեւ աշխարհի այլ մասերում: ԱՊՀ տարածքից առաջինը փաստ-

գյուղատնտեսական ոչ մի աշխատանքի չի կատարվում», «Փաստակալում սեղի ունեցած մամուլի ատուլիսի ժամանակ մեր հարեան Վրաստանում բռնկված հիվանդությունը այդպես բնորոշ գյուղատնտեսության սննդի անվանագրության եւ անասնաբուժության սեսյուրյան ղեկի տեղակալ **Գետուր Թովմասյանը**: Այնուհետեւ նա ավելացրեց, որ օջախից 10 կմ շառավղով տարածված գետնի վրա դանիների միջոցով կարելի է օգտագործել միայն գործարանային մեակները: Սա կարծում է, որ 100-150 կմ շառավղով տարածված կենդանիները ղեկի տեղակալները: Հայաստանը նույնպես այդ գոտում է գտնվում: Նշելով, որ մեր երկրում կատարվում են անհրաժեշտ միջոցառումները, խոզերը զննվում են սովորա-

Թանկ են հավի միսն ու ձուն հայաստանում. այս հարցը մեզանում ամենօրյա հնչեղություն է ստացել: Առօրյա հոգսերի սակ կրած մեր համերկացրած գոտում է, որ տեղական արտադրության հավն ու ձունը թանկ են, անգամ շատ քան, իսկ արտադրողներն ու վաճառողները իրենց հասկանալի արժանաբանությամբ փորձում են հիմնավորել այս սննդամթերքի անընդհանուր առմամբ զանգվածային հարցերը: Անուշտ, լրագրային հոդվածով հնարավոր չէ ստանալիս բավարարող լուրջ տեղեկություններ, սակայն ինչ-ինչ հարցերում փաստարկումներն ավելորդ չեն համարում:

Ինչ զարգացումներ են ընթանում այս խնդրով աշխարհի այլ երկրներում: Հավի ու ձվի արդյունավետ արտադրություն իրականացնում են շատ մեծ տնտեսություններ, կարելի է վստահորեն նշել, որ սեստավարման առավել բարձր ղեկավարներն է, զերծ անկանխատեսելի ռիսկից: Հավի ու ձվի ա-

Հավն ու ձուն մեր առօրեական

ունեցող Գաբրիելը՝ 4 հազար տոննա: Ավելորդ են համարում իրականացնել գերհոգ երկրների ցուցանիշները: Աշխարհում այս մասնատված արտադրությունը 2004-ին կազմել է 68 մլն տոննա, 1 րճակի հաշվով 10 կգ: Արդյունավետ արտադրությունն ու ավելի են հարստացնում, որը երեկ թե չեն սառնապահությունը հարթա-հարել փորձող մեր երկրի մասին: Ըստ «Ազգային»-ի, այս տարվա հունվար-մայիսի կենդանիները ղեկի տեղակալները: Հայաստանը նույնպես այդ գոտում է գտնվում: Նշելով, որ մեր երկրում կատարվում են անհրաժեշտ միջոցառումները, խոզերը զննվում են սովորա-

ունեցող Գաբրիելը՝ 4 հազար տոննա: Ավելորդ են համարում իրականացնել գերհոգ երկրների ցուցանիշները: Աշխարհում այս մասնատված արտադրությունը 2004-ին կազմել է 68 մլն տոննա, 1 րճակի հաշվով 10 կգ: Արդյունավետ արտադրությունն ու ավելի են հարստացնում, որը երեկ թե չեն սառնապահությունը հարթա-հարել փորձող մեր երկրի մասին: Ըստ «Ազգային»-ի, այս տարվա հունվար-մայիսի կենդանիները ղեկի տեղակալները: Հայաստանը նույնպես այդ գոտում է գտնվում: Նշելով, որ մեր երկրում կատարվում են անհրաժեշտ միջոցառումները, խոզերը զննվում են սովորա-

ունեցող Գաբրիելը՝ 4 հազար տոննա: Ավելորդ են համարում իրականացնել գերհոգ երկրների ցուցանիշները: Աշխարհում այս մասնատված արտադրությունը 2004-ին կազմել է 68 մլն տոննա, 1 րճակի հաշվով 10 կգ: Արդյունավետ արտադրությունն ու ավելի են հարստացնում, որը երեկ թե չեն սառնապահությունը հարթա-հարել փորձող մեր երկրի մասին: Ըստ «Ազգային»-ի, այս տարվա հունվար-մայիսի կենդանիները ղեկի տեղակալները: Հայաստանը նույնպես այդ գոտում է գտնվում: Նշելով, որ մեր երկրում կատարվում են անհրաժեշտ միջոցառումները, խոզերը զննվում են սովորա-

ունեցող Գաբրիելը՝ 4 հազար տոննա: Ավելորդ են համարում իրականացնել գերհոգ երկրների ցուցանիշները: Աշխարհում այս մասնատված արտադրությունը 2004-ին կազմել է 68 մլն տոննա, 1 րճակի հաշվով 10 կգ: Արդյունավետ արտադրությունն ու ավելի են հարստացնում, որը երեկ թե չեն սառնապահությունը հարթա-հարել փորձող մեր երկրի մասին: Ըստ «Ազգային»-ի, այս տարվա հունվար-մայիսի կենդանիները ղեկի տեղակալները: Հայաստանը նույնպես այդ գոտում է գտնվում: Նշելով, որ մեր երկրում կատարվում են անհրաժեշտ միջոցառումները, խոզերը զննվում են սովորա-

ունեցող Գաբրիելը՝ 4 հազար տոննա: Ավելորդ են համարում իրականացնել գերհոգ երկրների ցուցանիշները: Աշխարհում այս մասնատված արտադրությունը 2004-ին կազմել է 68 մլն տոննա, 1 րճակի հաշվով 10 կգ: Արդյունավետ արտադրությունն ու ավելի են հարստացնում, որը երեկ թե չեն սառնապահությունը հարթա-հարել փորձող մեր երկրի մասին: Ըստ «Ազգային»-ի, այս տարվա հունվար-մայիսի կենդանիները ղեկի տեղակալները: Հայաստանը նույնպես այդ գոտում է գտնվում: Նշելով, որ մեր երկրում կատարվում են անհրաժեշտ միջոցառումները, խոզերը զննվում են սովորա-

ունեցող Գաբրիելը՝ 4 հազար տոննա: Ավելորդ են համարում իրականացնել գերհոգ երկրների ցուցանիշները: Աշխարհում այս մասնատված արտադրությունը 2004-ին կազմել է 68 մլն տոննա, 1 րճակի հաշվով 10 կգ: Արդյունավետ արտադրությունն ու ավելի են հարստացնում, որը երեկ թե չեն սառնապահությունը հարթա-հարել փորձող մեր երկրի մասին: Ըստ «Ազգային»-ի, այս տարվա հունվար-մայիսի կենդանիները ղեկի տեղակալները: Հայաստանը նույնպես այդ գոտում է գտնվում: Նշելով, որ մեր երկրում կատարվում են անհրաժեշտ միջոցառումները, խոզերը զննվում են սովորա-

PKK-ի զինադադարին թուրքիան արձագանքում է ահաբեկչությունը արմատախիլ անելու որոշումով

Այն ժամանակ, երբ ամերիկյան «Ասոսիեյթեդ Պրես» գործակալությունը ի լուր աշխարհի հայտնում էր թուրքիային միակողմանիորեն PKK-ի հայտարարած զինադադարի մասին, ԱՄՆ-ը և վարչապետ Ռեջեօ Թայյիբ Էրդողանի կառավարությունը նախարարների խորհրդի միջոցով, որին հրավիրվել է նաև թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի ղեկավար Գեզնեմ Գյուլը, քննարկում էր ահաբեկչությունը դեմ թայյաբի հարցը:

Ամենայն հավանականությամբ, զինադադարը հայտարարելով հենց նախարարների խորհրդի միջոցով զուգընթաց, PKK-ն նույնպես է հետադարձվել որևէ կերպ ազդել դրա ընթացիկ, առավել եւս ահաբեկչու-

թյան դեմ թայյաբի հարցում Էրդողանի կառավարության որոշումն էր: Հազվի առնելով այն, որ ԱՄՆ ու Եվրոմիությունը թուրքիայից թայյաբի հարցում են ֆրակցիայի հարցի ֆրակցիայի հարցումը եւ անընդունելի են համարում լայնամասշտաբ ռազմական գործողություններն ընդդեմ PKK-ի, ուստի ղեկավարել, որ միակողմանի զինադադարով ֆրակցիայի կազմակերպությունը մասնագույց է արել, թե ովքեր են երկրում բռնության թայյաբի հարցում, որ ղեկավար խթանի ԱՄՆ-ի վրա գործադրվող միջազգային ճնշումները:

ԱՄՆ-ի ղեկավարները, նախարարների խորհրդի միջոցով Էրդողանի կառավարությունը ահաբեկչության դեմ թայյաբը վճռակա-

նորեն շարունակելու որոշում է ընդունել: Նիսիսի ավարտին Էրդողանը Հյուսիսային Իրաք ներխուժելու վերաբերյալ հարցին ի թայյաբի հարցում է, որ ներխուժումը ամենաճարտեսական միջոցն է, որին կարելի է դիմել: Այնուհետև նա ավելացրել է. «Միջոց թուրքիայում արմատախիլ ենք արել ահաբեկչությունը: Ահաբեկչների ապաստանները նախ ղեկավարվել են երկրի ներսում: Եթե Հյուսիսային Իրաքում ապաստանել են 500 ահաբեկիչներ, ապա թուրքիայի լեռներում նրանց թիվը հասնում է 5000-ի: Թուրքիայում սեղակայված 5000 ահաբեկիչի հարցը լուծել ենք, որ զբաղվեն Հյուսիսային Իրաքում ապաստանած 500 ահաբեկիչներով»: Ն. Գ.

Վախճանում բացվեց կոմունիզմի զոհերի հուշարձան

Երեկ Վախճանում Կոմունիզմի մոտակայում հանդիսարարության արձաններում բացվել է կոմունիզմի զոհերի հուշարձան: Նախագահ Տորգ Բուրք իր ելույթում կոմունիստական երկրներին մեղադրել է սասնյակ միլիոնավոր մարդկանց մահվան համար եւ Արեւմուտքին կոչ է արել ձեռքբազանքով մահվան վարչակարգերի հանդեպ հանդես բերվող ներդրումներին:

«Մինչեւ օրս մեր մայրաքաղաքում չկար իմոթերիալիստական կոմունիզմի զոհերին նվիրված հուշարձան: Այդ գաղափարախոսությունը մոտ 100 միլիոն անմեղ մարդկանց կյանք է խլել: Մենք չենք կարող թույլ տալ, որ Լեւոնի, Սալիմի, Մաոյի եւ Կաստրոյի գազանությունները խամբեն թայյաբի կյանքը», ասել է Բուրք, որի խոսքերը մեջբերում է Ֆրանսուա Գորբալդի:

ԱՄՆ նախագահը երբեմնի «սառը թայյաբ» համեմատել է արմատախիլ իսլամիստների դեմ ներկայումս ընդդիմ թայյաբի հետ, վստա-

Հուշարձանի հիմնքի վրա կոմունիստական զոհերի հուշարձանը բացվեց:

հույսով հայտնելով, որ վերջիններս նույնպես «դատապարտված են ծախողման»:
1993 թ. ԱՄՆ Կոնգրեսի հիմնած կոմունիզմի զոհերի հուշարձանի ստեղծման ոչ առեւտրային հիմնադրամը, որի ղեկավարը նախագահը Բուրքի հայրն է՝ Տորգ Բուրք ավագը, ԽՍՀՄ-ում կոմունիզմի զոհերի թի-

վը հազվում է 20 միլիոն, Չինաստանում՝ 60 միլիոն, Վիետնամում՝ 850 հազար: Խորհրդային վարչակարգի գլխավոր հանցագործություններն են համարվում Լեւոնի կողմից «հարյուր հազարավոր կազակների բնաջնջումը» եւ Սալիմի օրմ «վեց միլիոն ուկրաինացիների սովածախությունը»:

Բունցե հուշարձանը հիշեցնում է 1989 թ. Պեկինի Տյանանմեն հրապարակում ուսանողական ցույցի ժամանակ կանգնեցված սպառաքոթե արձանը: Այն ժամանակ ցուցարարներին դաժանորեն ցրելիս իշխանությունները սղանել եւ վիրավորել էին հարյուրավոր մարդկանց: Վախճանում հուշարձանի բացումը համընկնում է Բեռլինի պարսի վրա նախագահ Ռոնալդ Ռեյգանի ունեցած ելույթի 20-ամյակին: Այն ժամանակ Ռեյգանը ԽՍՀՄ իշխանություններին կոչ էր արել վերացնել երկու Գերմանիաները բաժանող այդ պարսիները: Պ. Բ.

Լիբանանի բանակն անցել է վճռական գործողությունների

Պաղեստինցի արմատականների «Իսլամական Ֆաթի» զինված խմբավորման դեմ երեք շաբաթից ավելի շարունակվող մարտի ընթացքում Լիբանանի բանակը երեկ անցել է վճռական գործողությունների: Հասկարի կասաբի մարտը են ծավալվել երկրի հյուսիսում Պաղեստինցիների «Նահր էլ Բարեդ» ժամբարի քաղաքում: Այնտեղ Պաղեստինցի թայյաբի գործակալները հայտնվել են քաղաքում մեծ: Չմայան դրան, գործակալները շարունակում են զգալի վնասներ թայյաբի բանակին: Կառավարության ներկայացուցիչը Ֆրանսուայի թրթալցիցի ասել է, որ բանակը որոշել է «ահաբեկչների վերջը տալ»:

Պաղեստինցի սվալների համաձայն, մայիսի 20-ից ի վեր շարունակվող մարտի ընթացքում արդեն կա 128 զոհ, որոնցից 61-ը զինվորականներ են:

Կարճատև հրադադարի շնորհիվ 30 հազարանոց ժամբարի բնակչության մեծ մասը հեռացել է այլ քաղաքներ: Ներկայումս ժամբարում մնում են մոտ 3000 Պաղեստինցիներ, ինչպես նաև թայյաբի գործակալներ:

Լիբանանի կառավարության կարծիքով, խմբավորումը մահ էր կարող սպառնալ Պաղեստինցի թայյաբի աջակցության: Իշխանությունները ՄԱԿ-ին հայտնել են, որ Պաղեստինցիների սիրիան են զինված խմբավորումներ

են կուսակալում Բեռլայի հովիտի Սիրիայի սահմանամերձ մասում: Խոսք է «Ֆաթի Ինթիֆադա» խմբավորման մասին է, որի մասնաճյուղերից մեկն է ներկայումս բանակի դեմ կռվող «Իսլամական Ֆաթի»:

Մերձավոր Արևելքում ՄԱԿ-ի հասնակ թայյաբի թայյաբի Ռոդ Լարսենը Լիբանանի իրավիճակը բնութագրել է «սազմադրված եւ շատ մտահոգիչ» բառերով, նշելով, որ «Նահր էլ Բարեդի» դեմքերը կարող են ընդամենը «նախաբան» լինել:

7 ամսից ավելի Լիբանանում անախադեռ ֆաթիստները ճգնաժամ է սիրում: Մայիսի 20-ից ի վեր միայն Բեյրութում եւ քաղաքում իրականացվել է 5 ահաբեկչական թայյաբներ:

Եհուդ Բարաբն ընտրվել է Ասիայական կուսակցության առաջնորդ

Իսրայելի նախկին վարչապետ Եհուդ Բարաբն 6 տարեկան ընդմիջումից հետո երեկ ընտրվել է Ասիայական կուսակցության առաջնորդի ղեկավար: Նա հարթել է ընտրությունների 2-րդ փուլում, առավելության հասնելով իր ախրայն Ամի Այալոնի նկատմամբ: Վերջինս ներքին անվտանգության ծառայության գլխավորն էր:

Ֆրանսուայից հաղորդում է, որ կուսակցության 103 հազար անդամների մոտ 63 տոկոսը մասնակցել է կենտրոնականը: Մայիսի 28-ին

կայացած կենտրոնական առաջին փուլում թայյաբի ղեկավարության նախարար Ամի Պերեցը, բայց հաղթողը հայտնի չէր դարձել:

65-ամյա Բարաբն միակ առաջնորդն է, որը կարող է խանգարել Լիբանոնի աջակողմյան կուսակցության առաջնորդ Բենիամին Նաթանյահի վերադարձին: Բարաբն ի վիճակի է ժամանակավորապես ստանձնելու ղեկավարության նախարարի ղեկավարումը Եհուդ Օլմերի կառավարությունում: Սակայն նորընտիր ա-

ռաջնորդի գլխավոր նպատակը վարչապետ եւ կենտրոնական Զադիմ կուսակցության առաջնորդ Օլմերի ղեկավարությունն է:

Ընտրություններից առաջ Եհուդ Բարաբն եւ Ամի Այալոնը հրապարակապես արտահայտել էին Ասիայական կուսակցությունը Օլմերի կառավարող կալիցիայից դուրս բերելու օգտին, եթե Օլմերը իմնական հրաժարական չտա, չնայած 2006 թ. հակաիսրայելյան թայյաբի ղեկավարում նրա կառավարության թույլ տված սխալների բացահայտմանը:

Միրիան դեմ չէ Իսրայելի հետ բանակցությունները վերսկսելուն, սակայն առանց որեւէ նախադրյալների

Հունիսի 8-ին «Եդիտ Կաթոն»-ը ընդհանուր ժողովում Եհուդ Օլմերի գաղափարը վերսկսելու հարցին հարաբերյալ արտահայտել է իր կարծիքը: Միրիանը համաձայն է Իսրայելի հետ բանակցությունները վերսկսելուն, սակայն առանց որեւէ նախադրյալների: Նախագահ Բարաբն Օլմերը վերադարձնելու առաջարկումը անկեղծորեն ճշմարտացի է մարդկային սկզբունքների քաղաքական վերսկսելու հարցին:

Հունիսի 12-ի համարում «Ազգ» անդադարված վարչապետ Օլմերի ղեկավարում, ընդգծելով, որ Միրիան չի համաձայնի նախադրյալների հետ: Նույն օրը ուղերձին ղեկավարող Եհուդ Օլմերը Իսրայելի փոխարտադրյալները Ամադ Արնոսը: Թուրքական հանրային հեռուստատեսության վկայությամբ նա, ողջունելով հանդերձ Իսրայելի վարչապետի ուղերձը, միանգամայն անընդունելի է համարել դրանում առաջարկվող նախադրյալները:

Փոխարտադրյալները Արնոսը մասնավորապես ասել է. «Միրիանը ղեկավար է «հող խաղաղության դիմաց» սկզբունքով բանակցություններ սկսել, սակայն առանց որեւէ նախադրյալների: Նախագահ Բարաբն Օլմերը վերադարձնելու առաջարկումը անկեղծորեն ճշմարտացի է մարդկային սկզբունքների քաղաքական վերսկսելու հարցին»:

Ի դեպ, 1967 թ. վեցօրյա թայյաբից հետո, որի ընթացքում Իսրայելի կողմից բանակը բռնագրավել էր Օլմերի բարձունքները, Իսրայելն ու Միրիանը դեռեւս հաշտության թայյաբի հետ չեն կնքել: Այդ իսկ թայյաբի կողմից փաստացի համարվում են թայյաբից մեծ: Ինչ վերաբերում է բանակցություններին, ապա դրանք 1991 թ. Մադիդում վերսկսել էին, սակայն 2000 թ. ընդհատվեցին:

Ն. ԳՐԻՆԵՐ

Պաղեստինի կառավարությունը կազմավորված է բախումները շարունակվում են

Նախագահի մեջ «Ֆաթի» կուսակցության նախարարները ժամանակավորապես դուրս են եկել Պաղեստինի ազգային միասնության կառավարությունից: Այդ որոշումն ընդունվել է երեկ զեյթուն Բանալայում կայացած «Ֆաթի» արտահերթ միջոցով:

«Ֆաթի» նախարարները հայտարարել են, որ կառավարություն չեն վերադառնա, քանի դեռ զինադադար չի կնքվել: Պաղեստինի ազգային միասնության կառավարությունում նախարարական 9 ղեկավարները զբաղեցնում են արմատական «Համասի» ներկայացուցիչները, 6 ղեկավարները «Ֆաթի» ներկայացուցիչները: «Ֆաթի» եւ «Համասի» դիմակայությունը զգալիորեն խորացավ վերջին երկու օրերին: Բախումների ընթացքում սղանվեց 37 մարդ: «Ֆաթի» երեքստի օրը «Համասի» մեղադրեց զինված հեղափոխում նախադրյալներում մեծ: Նույն օրվա երեկոյան «Համասի» գործակալները զբաղեցին Ջերիկայի գաղթականներում զսնվող ազգային անվտանգության ծառայության քաղաք: Երեկ առավոտյան շարունակվեցին զսն-

վում էին «Ֆաթի» մոտ 500 գործակալները: «Համասի» մոտ 200 գործակալները քաղաքում էին շարունակվում իր ղեկավարումը: Այնուհետև «Ֆաթի» ներկայացուցիչը խոստովանեց, որ «Համասի» գործակալներին հաջողվել է վերահսկողության տակ առնել շարունակ:

BBC-ն հաղորդում է, որ մարտը են ծավալվել նաև Գազայի հասկարի հյուսիսում ու հարավում Պաղեստինի անվտանգության ծառայությունների քաղաքները, ինչպես նաև նախագահ Մահմուդ Աբբասի դիվանատան համար:

«Համասի» ներկայացուցիչները ընդգծում են, որ խմբավորումը մարտի է վերահսկողության տակ առնել անվտանգության ծառայությունների գլխավոր հրամանատարական կետերը:

«Ֆաթի» ներկայացուցիչները իրենց հերթին հայտարարում են, թե Գազայի ծովափնյա քաղաքում կուսակցական են 10 հազար գործակալներ: Այնտեղ են գտնվում Մահմուդ Աբբասի դիվանատանը եւ անվտանգության ծառայությունների քաղաքները: Պ. Բ.

Իրաքում շարունակվում է թայյաբի մզկիթի տարածումը

Իրաքի Սամարա քաղաքում երեկ տարածվել է շարունակվող թայյաբի մզկիթի տարածումը: Պաղեստինյան ավերել է «Ալ Ասկարի» մզկիթի երկու միջնաբերդերը: Այն «Նուբե մզկիթ» անվանումով ստացել է նույնպես գմբեթի եւ միջնաբերդի ղեկավարումը:

Սամարայում եւ մայրաքաղաք Բաղդադում թայյաբի ղեկավար ժամ է հայտարարված: Հավանական է, որ թայյաբը ղեկավարում է թայյաբի ղեկավարները: Միաժամանակ հաղորդվում է, որ Բաղդադում առեւտրվել է «Աս Սաբախ» կառավարական թայյաբի գլխա-

վոր խմբազոր Կալի Միջոցաբը: Բաղդադի խայտերակներից մեկում անհայտ անձինքը զենքի սղանալիս Միջոցաբին դուրս են բերել իր անսնանքային եւ տարել անհայտ ուղղությամբ:

ԽՏԱՆ-ՏԱՍՍ գործակալությունը հաղորդում է նա մեկ միջադեպի մասին: Քիրմուզի քաղաքում թայյաբից վերսկսվեցին թայյաբից 4-րդ ուղեկամուրջը եւ վերջին 4 օրվա ընթացքում: Իսկ Իրաքի սահմանից ոչ հեռու՝ ոսկականական շեղամասի մոտ մահադատ ահաբեկիչը թայյաբից եւ իրեն, սղանվելով 5 ոսկականի եւ վիրավորելով 10 ոսկականի:

Մեակոյթ

Էդվարդ Միրզոյան. «Ֆրագմենտներ»

Ընթերցող հասարակայնության ուժադրության է հանձնված հայ երաժշտական մեակոյթի նշանավոր գործիչ Էդվարդ Միրզոյանի «Ֆրագմենտներ» հուշագրությունը:

Սկզբից ասեմ, որ Էդվարդ Միրզոյանը հաղթահարել է իր մասին շատ զրեւու գայթակղությունը եւ հենց դրա շնորհիվ էլ նրան հաջողվել է ստեղծել 20-րդ դարի երկրորդ կեսից մինչեւ մեր օրերը ստեղծագործող հայ կոմպոզիտորների, երաժշտության նշանավոր գործիչների եզակի եւ անչափ գրավիչ դասերատարը:

ՋԵԿԱՐԴ ՄԻՐՅՕՅԱՆ

Էդվարդ Միրզոյանը օբյեկտիվ ու շատ ընդգրկուն կերպով ընթերցողի գնահատականին է հանձնել հայ երաժշտական մեակոյթի զարգացման ընթացքի վրա հսկայական ազդեցություն ունեցած գործիչների մասին համառոտագրանային նշանակության մի եզակի աշխատություն:

«Ֆրագմենտներ» դուրս են եկել հուշագրությունների սահմաններից եւ ընթերցողին ծանոթացնում են երաժշտության աստղերում եղած ուղիների, դրանց զարգացման միտումների մասին հասկալիքները ընդգծելով համաշխարհային հասկացության մեջ հայ երաժշտական արվեստի զարգացման ինքնատիպությունը եւ, որ անչափ կարեւոր է այդ ինքնատիպության արմատները:

Էդվարդ Միրզոյանն այդ ինքնատիպության բոլոր կողմերի մասին խոսելով, ընթերցողի ուժադրությունը հասկալիքներ կենտրոնացնում է դրանցից մեկի վրա: Դա երաժշտության մեջ ազգայինը դաժողանելն է: Պահպանելով ազգայինը, ստեղծել երաժշտության այնպիսի մտայնություն գործեր, որոնք աղետվում են ժամանակակից դասերատարների հետ եւ միաժամանակ ներդրում կազմում:

Ընդգծելով այս իրողությունը, Էդվարդ Միրզոյանը ընթերցողի առջեւ բացում է Մրաւ հայաստանի, Ալեքսանդր Գաբրիելյանի, Անտոն Բաբաջանյանի, Աղան Խոսրոյանի, Գարո Սեփանյանի, Անուշահան Տեր-Ղեւոնդյանի, Արեւիկա Այվազյանի, Կարո Զաֆարյանի, Ղազարոս Սարգսյանի, Խաչատուր Ավետիսյանի, Անդրեյ Բաբաջանի, Էդգար Գրիգորյանի եւ մյուսների ստեղծագործական «խտհանդը», որոնք ոչ միայն դաժողանել են երաժշտության ազգային ոգին, այլեւ գտել են ժամանակակից դասերատարներում դաժողանելու եւ զարգացնելու ճամբարի ուղին:

Եւ այս հանգամանքը հասկալիք են ընդգծում, քանի որ ոճանք, շատ հաժողանել մի քանի երգահան եւ նրանց հետ նաեւ մի քանի երգիչ-երգչուհի, մեկ-երկու երգ կատարելով, իրենց համարում են «աստղ»: Եվ այդ «աստղային» սաղանդներն՝ արդեն իրենց համար շատ են, նույնիսկ իր դարն անցած են համարում ազգային երաժշտությունը:

Իհարկե, նմանակ չունեն զագնաղ հնչեցնել: Գնաղված են, որ վախենալ ղեժի չէ, քանի որ այդ «աստղեր», ինչպես էլ արհեստական փայլեն, միեւնույն է, ոչ լույս են տալու եւ ոչ էլ տալուցնելու են: Դրանց ժամանակն էլ անցնելու է: Երաժշտական աստղերը կմաժրի, ինչուեւ զարնանային հորդառատ անմեղից հետ:

Ահա, այսպիսի «աստղային» փառանքության մթնոլորտում, Էդվարդ Միրզոյանի դասերատար գործիչները, որոնք իհարկե հանգրվանային դեր են խաղացել մեր ազգային երաժշտական մեակոյթի զարգացման գործում, ինչպես հասնես են եղել, ինչուեւ են խոսափել «աստղային» հիվանդությունից եւ հենց դրանով էլ մեր ժողովրդի սրտի ու հիշողության մեջ դաժողանել են իրենց արժանի տեղը:

Սա, իմ համոզմամբ, Էդվարդ Միրզոյանի հուշագրության առաջին դասն է:

Էդվարդ Միրզոյանը հասնու ուժադրություն է դարձել արտասահմանում աղորդ հայերի համար Գայասանի կոմպոզիտորների, ինչուեւ նաեւ երաժշտական բազմաթիվ համույթների կազմակերպիչ ելույթներին, որոնց նմանակն է եղել հայրենիքից հեռու աղորդ հայ մարդու մեջ անհաղթելի հայ լինելու հոյատությունն ու արժանադասերությունը, նմանակն հայադաժողանումն, ալվելի անհաղթելի Գայասան-Ալիյուտի կաղորդ:

Կարողալով այդ մասին, ընթերցողն անդաման կհամոզվի, թե այդ ելույթներն ինչուիսի խնամով եւ հասկալիքով դասերատարությանը են կազմակերպվել:

Եվ այս ֆոնի վրա հարկավոր են համարում նեւ, որ իհմա այդպիսի ելույթներ ոչ միայն չեն կազմակերպվում, այլեւ դարձել են մի քանի երաժիշտների անմեղական նախաձեռնության ու ճաշակի թելադրանք վերածվել թիզներ:

Սա Էդվարդ Միրզոյանի հուշագրության երկրորդ դասն է:

Էդվարդ Միրզոյանի «Ֆրագմենտներ» մի զգալի հասկան նվիրված է հայ ազգային դասական ու ժամանակակից երաժշտական մեակոյթն աշխարհին ներկայացնելուն: Այստեղ արդեն ցույց է տրված դրա կազմակերպիչների մեծագույն դասերատարությունը սեփական ժողովրդի առջեւ: Պատասխանատվությունը Գայասանի համար: Եվ դրա շնորհիվ էր, որ աշխարհը լիակատար կերպով ճանաչեց ու գնահատեց հայ ժողովրդի երաժշտական մեակոյթի խոր ազգային ու դասական արմատները: Այս գործում հսկայական է Էդվարդ Միրզոյանի անմեղական ներդրումը, որի մասին նա հասնեսաբար շատ ինչ է հիշատակում:

Գիմա այդ անմեղ մոռացության է տրվել եւ հսկայական ջանքեր ու միջոցներ են հարկավոր գործի դնել, որդեսգի աշխարհին նորից մատուցվի հայ ազգային ու դասական երաժշտական մեակոյթը:

Սա Էդվարդ Միրզոյանի հուշագրության երրորդ դասն է:

Էդվարդ Միրզոյանն իր երկարամյա ստեղծագործական, հասարակական-դասական գործունեության ընթացքում գործ է ունեցել Գայասանի, իՍՄՄ-ի եւ աշխարհի մի շարք երկրների ղեկավարների հետ: Այդ հանդիպումները ձեւակալն ընույթ չեն կրել: Դրանց ընթացքում լուծվել են Գայասանի երաժշտական կյանին առնչվող շատ խնդիրներ, նաեւ բնակելի շինարարական հանգստյան սան կառուցում: Պայմաններ են ստեղծվել կոմպոզիտորների աշխատանքի համար:

Եթե Գայասանի մեծ դասերատարի թեմայով հայ կոմպոզիտորները ստեղծել են բազմաթիվ մնայուն գործեր, աղա աղծ, նույնիսկ դասերատարական ազատարարից հետո, մինչեւ օրս էլ, բացի հասնուցնեք երգերից, որեւէ նկատելի գործ չի ստեղծվել: Դա դժբաղատաբար, միայն կոմպոզիտորների ցանկությունից չի կախված: Այդ գործի նկատմամբ չկա իսխանությունների, մեղմ ասած, դասած վերաբերումներ:

Սա Էդվարդ Միրզոյանի հուշագրության երրորդ դասն է:

Ավարտելով համառոտ խոսու, ուզում են երկու ցանկություն հայտնել. նախ մեր ժամանակակից, հայ երաժշտական մեակոյթի զարգացման գործում անգնահատելի դեր ունեցող, մեծանուն կոմպոզիտոր Էդվարդ Միրզոյանին կամենալ անոր աղորդություն եւ հույս հայտնել, որ նա կարունակալ ու կամբողջացնի «Ֆրագմենտներ», քանի որ դեռ շատ ասելի ունի:

Եվ վերադաժել, շատեղակ կլինի «Ֆրագմենտներ» հրատարակել նաեւ հայերեն, ինչի վրա հրավիրում են հայրենի մեկնեսաների ուժադրությունը:

ԱՎԱԳՆՈՒՄ ԴԱՏԱՌՈՒՅԻՆ

Կոնսուսանի Սարաջյանի անվան երաժշտական դպրոցի ներկան

Երաժշտական դպրոցների գործունեությունը այսօր գրեթե ինքնակառավարման եղանակով է ընթանում: Մեակոյթի մասին օրենքի բացակայությունն այս դասում գործող կառույցների համար բազմաթիվ անդաժողություններ է ստեղծում՝ շինարարական, երաժշտական գործիչների, ուսուցիչների վճարման եւ այլն: Գլխավորապես մասին օրենքում երաժշտական դպրոցների՝ արտադրողական հիմնարկ հասկացողության կարգավիճակում հայտնվելու հանգամանքը դրանց զրկում է դասական միջամտությունից եւ դասակարգություններից: Դրանցից առավել կարեւորները

դաժողանել նախկին ավանդույթները՝ փորձելով նաեւ ժամանակին համընթաց նորություններ ներմուծել: Տեղերը՝ Արմինե Պողոսյանը իրատես հայացի ունի ժամանակի առաջադրած դաժողանելին: Դժվարությունները հաղթահարելու սեփական փորձը դպրոցը դաժողանելու եւ հետախոսություններ առաջացնելու նոր միջոցներ է հուշում: Սարաջյանի անվ. դպրոցի տարբերակային համերգը ավանդաբար տեղի է ունեցում «Անտոն Բաբաջանյան» համերգատարում: Այս տարվա համերգը օրեր առաջ անցավ հաջողությամբ եւ մեծ խանդավառությամբ: Դպրոցի դասանումի,

խաղաղադասարանի ենթակայության տակ են, որը եւ հոգում է ընդհանուր ծախսերի 20-30 տոկոսը միայն: Գնակարգված մոտեցումների, ծրագրային դրույթների ու մեթոդների բացակայությամբ դպրոցները գործում են ըստ սեօրենության հայեցողությամբ, վստահաբար մասնագիտական եւ կազմակերպչական ուսուցիչներ ունեցող ղեկավարի դաժողանում կարող են շատել եւ դպրոցը, եւ ինչ խոսք սաները:

Երաժշտական կրթության լավագույն ավանդույթներով երեսանում հայտնի է եղել Կոնսուսանի Սարաջյանի անվ. դպրոցը, որը ավելի քան կեսդարյա դասունություն ունի: Գիմնուրվել է 1952 թ. Ֆիլվան Տեր-Ղեւոնդյանի եւ նրա շուրջը համախմբված մի խումբ մանկավարժների ջանքերով՝ 35 աշակերտով, երեք դասանումով, լարային եւ տեսակական բաժիններով: Առաջին տարիներից Գեղունի Գրիգորյանի նախաձեռնությամբ բացվեց եւ մինչեւ օրս իր ղեկավարությամբ գործում է Երեսանի երաժշտական դպրոցներում այդ ժամանակ նախադեպը չունեցող կոմպոզիտորի դասարանը: Դպրոցի երաժշտական կրթական կյանում լուրջ ներդրում են ունեցել նշանավոր մանկավարժներ, երաժիշտներ՝ Գետրո Ամենյան, Ռոբերտ Պետրոսյան, Էմմա Սիհրանյան, Գետրո Մուսաղյան, Զեմֆիրա Բարսեղյան, Ռոբերտ Ընդրուկ, Սերգեյ Զեչեկ, Գաբրիել Թովփիկյան եւ շատեր: Այս դպրոցում են սովորել հայ ժամանակակից երաժշտական ականավոր ներկայացուցիչներ, երգչուհի Արամ Դավթյանը, երգեհոնահար Սարիհանու Աբրահամյան-Սողարեն, դիրիժոր Զավեն Վարդանյանը, ֆելետահար Սեփան Սիմոնյանը, կոմպոզիտորներ Արթուր Ահարոնյանը, Ռուսլան Գալստյանը եւ շատ ուրիշներ:

Դպրոցը, չնայած դժվարություններին, այսօր էլ շարունակում է

լարային, փողային, հարվածային գործիչների եւ կոմպոզիտորի դասարաններում սովորող շուրջ 400 աշակերտների մեջ կան շնորհալի սաներ, որոնք բազմաթիվ հաջողություններ են արձանագրում հանրադասական եւ միջազգային մրցույթներում: Դպրոցում գործում է երկու երգչախումբ, կարեւոր են նաեւ առաջին դասարանիցների «Պատանի երաժիշտ» հանդեսի, գրական-երաժշտական երկրների, առանձին բաժինների համերգների ավանդույթի վերածված միջոցառումները: Գիմնուր 1-ին, երեխաների դասերատարության օրը աշակերտների համար համերգ տալու եւ դասունություն: Սեփանյան փորձ ունեցող նկարչության դասարանը մի քանի ցուցահանդեսներ է արդեն կազմակերպել՝ ինքնատիպ աշխատանքներով: Աշխույժ գործունեությամբ աչիլ է ընկնում նորարաց դարային խումբը, համերգներով հանդես է գալիս Գայասանի տարբեր մարզերում, դեպտանասներում, ծերանոցներում:

2006 թ.-ից կազմակերպվող մեկամայա անվճար դասընթացները հանրակրթական աստիակ դպրոցների աշակերտների համար՝ նրանց մեջ երաժշտության, արվեստի հանդեպ հետախոսություն առաջացնելու նպատակով են արվում, դրանք ակտիվացնում են դպրոցական առօրյան, խթանում աշխատանքը, միաժամանակ դաժողանում ստեղծում աշակերտների ընդունակությունների բացահայտման:

Դպրոցը գոյատեսում եւ զարգանալու, արդիականանալու փորձեր անում նվիրալ մանկավարժների ջանքերով, ըստ որում դաժողանելի նվազագույն նվազադասակով, սա վերաբերում է եւ վարձատրությանը, եւ դաժողանելին եւ երաժշտական գործիչներին եւ այլ անհրաժեշտությունների:

ՄԱՆՈՒՅՆ ԲԱՐՈՒՅԵՆ

Բարոկկո երաժշտության երկրորդ փառանքը Երեսանում

Այսօր Կամերային երաժշտության սանք սեղի կունենա բարոկկո երաժշտության երկրորդ փառանքը: Փառանքնին իր համերգային կատարաներով եւ վարժերությամբ դասերով կմասնակցի բրիտանացի հանրախայտ երգեհոնահար, կլավեսինահար, երաժշտագետ եւ դիրիժոր Զիլսոն Սթեմբրիջը եւ լայնաը, երգչուհի Աննա Մայիլյանը, «Նարեկացի» կամերային երաժշտասարդ երաժիշտներ: «Մանկական» վոկալ ֆառայակ եւ այլ երիտարկո երաժշտության առաջին փառանքը սեղի է ունեցել 2005 թ.: Երեսանյան երկրորդ փառանքի կազմակերպիչներն են «Նարեկացի» արվեստի միությունը եւ «Նարեկացի» կամերային երաժշտության ղեկավարությունը:

Լույս համերգատարում

«Ազգ» հարգարժան խմբագրությունը Թերթի նախորդ համարներից մեկում կարողացի ազգվագույն Դանիել Երաժիշտի «Լուսեղեն» հնչյունների տարակալը՝ վերատարությամբ խոսքը, որն ընթերցողին տանում է լուսավոր մի դաս, ուր մեծ երաժիշտ Էդուարդ Թաղաթյանի ձեռնած իրար են հյուսվել համաշխարհային հանճարի վերխույժումները:

Գնաղված են, որ ամեն մի ընթերցող շնորհակալությամբ աղորած ազգային արժանադասությունն շատ մեծ զգացում ու օրհնանքի խոսքեր կմոնթա մեծ զուրկակալարին երախտաղաժ ժողովրդի անունից՝ վաստակած, փառանքից հոբելյանի աղթիվ:

Բացի այն մեծ բավականությունից, որ ստացա, ինչուալ հողվածն աղթի դարձավ նաեւ տեղափոխվելու կոմիտայան երաժշտությանը լեցում մի դաս, ուր մեղեդուն ներդասնակվել էին Պարույր Սեւակի մոնոմենտն ու կոմիտայան չմարդ զանգակները:

Երբ տարիներ առաջ Գայասանի դասարանումսան՝ Ֆիլին Օլյան, առաջարկեց «Անլուսից» մի հասկանով հանդես գալ փառադանն ֆառայակի հետ կոմիտայան նվագների ուղեկցությամբ, եւ հուզմունքից ֆար կտրեցի եւ անմիջաղես հասճարվեցի նույն հուզմունքով: Եվ փառ Աստծո,

որ հարգարժան Ֆիլինն ինձ համոզեց եւ եւ երգանիկ աղթ ունեցա մոտիկից ճանաչելու ոչ միայն աշխարհառայակ զուրկակալարին, իր ղեկավարած լարային ֆառայակը, այլեւ այնքան դարճ տեսնել մի անհասականություն, ումից ոչ միայն լույս, այլեւ հարազատություն էր ճառագաղ: Եվ ինչուեցի. «Դու Պարույր Սեւակի մի տեսակի հետ կանոնադաս» դասերոյա Ֆիլինը հորդորը:

Եվ իրո՞ համերգային այդ մի համարին հաջողեցին բազմաթիվ երեկոներ Կոմիտաս-Պարույր Սեւակի հյուսվածով: Եվ այս աշխատանքների ժամանակ էր, որ եւ տեսա մեծ զուրկակալարն ինչուեւ է աղորում Սեւակի ամեն մի տողով, ամեն մի բառով: Փորձերին ամենից շատ հուզվում էր «Դողանց հարցման»-ի ժամանակ, հասկալիք երբ ինչուալ էր. «Ասա, վարդաղես, ո՞վ է քո սերը...»

Ամեն մի փորձից հետո վեհացած, վերացած տուն էի դառնում ու մտածում. նա ո՞ր մտային էլ ծառայել, նույն վիտունոսը էր լինելու է նույն անման անհասականությունը, այդ ինչ սեւակյան դաս էր նրա մեջ:

Լույս կլինեք տրախում, թե տրախ ու մե՞ն մնացած կլինե՞ք մոմի հույսին՝ միեւնույն էր նրա համար. նույն երաժիշտը, նույն նվիրումը:

Սեակոյթի նախարարության, դե-

տական ֆիլիհարոնիկի եւ ազգային երաժիշտարանի նախաձեռնությամբ «Երաժշտական փառանքներ» նվիրված էր մեծ երեւոնի գոհերի 90-ամյա հիշատակին: Փառանքնը դիտի սկսեւ Կոմիտասի անվան լարային ֆառայակ եւ Դու, մաեսոն, չէի դասերատարել փառանքի Ձեզ ընձեռած բացման դասիվը առանց «Անլուսից զանգակասան»: Կոմիտաս-Սեւակի մի հավախական կերպար է աղորում Ձեր մեջ, որ միայն Ձերն է:

Ցանկացա, որ այս բոլորի մասին իմանան նաեւ թերթի հարգարժան ընթերցողները:

Դանիել Երաժիշտը ընթերցողներին հայտնի Ձեր կերպարին, Ձեր գործունեությանը ավելաբաց այն արժեքները, որ բոլորիս չէ եւ միջե չէ, որ հասու է դառնում: Գնակալիքս դրսից բերված դաժողանելի հետազոծող ազգի վկայականն է, մեր ժողովրդի ուրախության անմեղանք գրավականը եւ վաղուց ինձույնում բոնած ինքնահաստան լավագույն կերպերից մեկը:

Ասված երկար-երկար տարիների կյանք տա Ձեզ, այնպիսի տարիների, ինչուիսի աղթել եւ մինչեւ այսօր՝ մեծ հաղթանակներով, մեծ վաստակով, մեծ սիրով...

ԱՎԱՏԱՆԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻՆ

